

Παγκοσμιοποίηση, εθνική ανεξαρτησία, οικονομικά συμφέροντα και κρίση

/ Πεμπτούσία

Παγκόσμιος Πολιτικός Χάρτης (Πηγή: www.lib.utexas.edu)

Αγωνία κατέχει σχεδόν ολόκληρο τον πληθυσμό της Ελλάδας. Τι τέξεται η επιούσα; Υπάρχει ελπίδα να βρεθεί κάποια λύση; Υπάρχουν πολίτες ικανοί να αναλάβουν τις ευθύνες και υπεύθυνα να δρομολογήσουν λύσεις αποτελεσματικές αλλά να είναι και αποδεκτές από τον κόσμο; Ιδού το μεγάλο στοίχημα. Αυτό όμως είναι το ζητούμενο και η μεγάλη απορία.

Καλόν θα ήταν να ξεκινήσουμε από μια απλή σκέψη. Οποιοδήποτε πρόβλημα αφορά τον άνθρωπο, όταν αιτία είναι ο άνθρωπος, υπάρχει πάντοτε λύση. Οι άνθρωποι αδυνατούν να παρέμβουν μόνο στις θεομηνίες και τα υπερφυσικά γεγονότα. Ένας μεγάλος σεισμός, οι τυφώνες, οι μεγάλες καταιγίδες, μια μανιασμένη θάλασσα, δεν χειραγωγούνται. Τα οικονομικά προβλήματα, τα οποία βασικά τα δημιουργούν άνθρωποι, έχουν λύσεις. Έστω και αν είναι δύσκολες ή επώδυνες.

Οπωσδήποτε γεννάται το ερώτημα γιατί και πως δημιουργούνται τα οικονομικά προβλήματα; Τις πταίει; Γιατί ο άνθρωπος αρέσκεται να ταλαιπωρεί τον συνάνθρωπό του; Η ίδια συμπεριφορά παρατηρείται και από κράτη, έθνη και λαούς σε άλλες χώρες. Ισχυρές χώρες προσπαθούν να επιβάλλουν οικονομικό έλεγχο σε

άλλους λαούς. Υπάρχει έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των ισχυρών να θέσουν υπό τον οικονομικό τους έλεγχο όσο το δυνατόν μεγαλύτερες περιοχές της Γης. Δημιουργούν σφαίρες επιρροής με μεθόδους που προσπαθούν να τις κρατούν στο παρασκήνιο, αλλά είναι εφιαλτικές για τις οικονομικά ασθενείς χώρες. Είναι δε φανερόν ότι τέτοιες συμπεριφορές οδηγουν κατά κανόνα σε πολέμους ή άλλες καταστροφικές συνέπειες.

Βασική αιτία της συμπεριφοράς αυτής φαίνεται να είναι η πλεονεξία, η επιθυμία να αποκτήσει ένα άτομο ή ομάδα ατόμων ή κράτη οικονομική ισχύ και μέσα από αυτήν να ασκεί εξουσία, κατά το δυνατόν ανεξέλεγκτη επάνω σε άλλα άτομα, ομάδες ατόμων ή κράτη.

Στα κοινωνικά σύνολα, που συνιστούν τις διάφορες χώρες κράτη, οι άνθρωποι εργάζονται κάτω από τους κανόνες λειτουργίας της Πολιτείας, δηλαδή τους νόμους, οι οποίοι και ρυθμίζουν τις σχέσεις των πολιτών ώστε καθώς ελέγχουν τις διαδικασίες λειτουργίας, οποιασδήποτε εργασίας, να αποτρέπουν την παραβατικότητα. Αυτό βέβαια αποτελεί και τον ιδανικό τρόπο ρύθμισης των σχέσεων των πολιτών. Ωστόσο στην πράξη διαπιστώνονται άλλες συμπεριφορές.

Βέβαια, αποτελεί σκοπό των κυβερνήσεων η ανάπτυξη οικονομικών κολοσών, οι οποίοι προσφέρουν εργασία στον κόσμο κάνοντας επενδύσεις και αυξάνουν την οικονομική ισχύ του κράτους. Μέσω των κολοσών αυτών, τα κράτη με την σειρά τους, ασκούν την δική τους εξουσία σε οικονομικά ασθενέστερα κράτη με την μορφή επενδύσεων ή δανεισμού. Όσο ισχυρότερο αισθάνεται ένα κράτος, τόσο περισσότερο επεκτείνει την οικονομική κυριαρχία του.

Ο μεγάλος κίνδυνος για τα αδύναμα κράτη είναι ο ανταγωνισμός των ισχυρών δυνάμεων. Η επιλογή του «προστάτη» είναι δύσκολη και εμπεριέχει τους κινδύνους της αποσταθεροποίησης και ενίοτε ένοπλων συγκρούσεων ή και πολέμων με όλες τις καταστροφικές συνέπειες. Οι ισορροπίες στην διαπάλη των συμφερόντων μεταξύ των ισχυρών είναι λεπτές και απαιτούν ιδιαίτερες ικανότητες από τους κυβερνώντες. Βαδίζουν στην κόψη του ξυραφιού και οι ανταγωνιζόμενοι προσβλέπουν σε κάποιο στραβοπάτημα, κατά την κρίση τους, για να ξαπολύσουν την «απάντησή» τους. Θα ήταν ευχής έργο να μην εμπλακεί ποτέ ένας λαός σε τέτοιου είδους περιπέτειες. Πώς όμως μπορεί να τις αποφύγει;

Γεγονός είναι ότι στην εποχή μας, με την παγκοσμιοποίηση και την κατάργηση στην ουσία των συνόρων, είναι αναπόφευκτη η συνεργασία με τους άλλους λαούς. Αυτό καθεαυτό το γεγονός είναι φυσικό και ευκταίο. Εάν μάλιστα η συνεργασία συνοδεύεται και από σεβασμό της ακεραιότητας, της κυριαρχίας, της ιστορίας, της παράδοσης, του πολιτισμού και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών ενός λαού,

τότε οι σχέσεις των λαών θα ήταν ιδανικές. Υπάρχουν όμως διάφοροι παράγοντες που ανατρέπουν τις ιδανικές αυτές σχέσεις.

Η θέση μιας χώρας στον παγκόσμιο χάρτη, η γεωπολιτική και γεωστρατηγική σημασία κατά την εκτίμηση των ισχυρών, οι πλουτοπαραγωγικές πηγές της ιδιαίτερα σε προϊόντα στρατηγικής αξίας (πετρέλαιο, ουράνιο, χαλκός, αλουμίνιο, σπάνια είδη μετάλλων ή στοιχείων και γενικά προϊόντα απαραίτητα για την κατασκευή πολύπλοκων και ευαίσθητων συστημάτων όπως οπλικά συστήματα, πύραυλοι, συστήματα παρακολούθησης των δραστηριοτήτων του αντιπάλου και γενικότερα συστήματα που παρέχουν πληροφορίες κρίσιμες και έγκαιρα), προκαλούν το ενδιαφέρον των μεγάλων δυνάμεων. Όσο μεγαλύτερο είναι το ενδιαφέρον τους, τόσο οι κίνδυνοι που απειλούν μια χώρα είναι μεγαλύτεροι.

Στην αρχή το ενδιαφέρον εκφράζεται με διάθεση να βοηθήσουν την ανάπτυξη της χώρας, να την βοηθήσουν να μην γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης και γενικά εκδηλώνουν μια «συγκινητική και φιλική» συμπεριφορά. Ακόμη, ανακαλύπτουν και «ιστορικές φιλικές σχέσεις, κοινούς σκοπούς, ενίοτε και αγώνες» ανάμεσα στους λαούς τους και της χώρας που τους ενδιαφέρει. Δημιουργούν σχέσεις «εμπιστοσύνης» με διάφορους πολιτικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς, στρατιωτικούς παράγοντες του τόπου, με απότερο σκοπό την μελλοντική χρησιμοποίησή τους για την πραγματοποίηση των μακρόπνοων σχεδίων τους.

Η έλλειψη ευθυκρισίας, εντιμότητας, η παρουσία διάφορων παθών, όταν αφορά άτομα που ασκούν εξουσία, αποτελούν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους «φίλους». Παράλληλα με την έλλειψη πατριωτισμού από μέρους των παραγόντων και αγάπης προς τον λαό, αποτελούν στοιχεία πολύτιμα για όσους απεργάζονται την χειραφέτηση μιας χώρας. Δεν βιάζονται. Έχουν υπομονή και διαβρώνουν με τον χρόνο τις διάφορες δομές. Για να πετύχουν τα σχέδιά τους χρειάζονται στηρίγματα, χρειάζονται συνεργάτες οι οποίοι διαθέτουν τους χαρακτήρες που περιγράφηκαν. Αυτοί εν καιρώ θα νομιμοποιήσουν τις δυναμικές παρεμβάσεις. «Μας ζητούν βοήθεια και με ενδιαφέρον ανταποκρινόμαστε στην στήριξη των κυβερνήσεων και των λαών» λένε οι «φίλοι μας σωτήρες». Πολύ συγκινητικό!

Έτσι αρχίζουν τα δράματα των λαών και η κρίση σε όλους τους τομείς της ζωής τους. Είναι, επομένως, οι εξωτερικοί παράγοντες – ένας, λίγοι ή πολλοί – οι αυτόκλητοι σωτήρες, που απειλούν τις διάφορες μικρές ή μεγάλες αδύναμες χώρες. Όσοι περισσότεροι οι υποψήφιοι σωτήρες, τόσο περισσότερο επικίνδυνη είναι η κατάσταση. Οι μεγάλοι, προκειμένου να εξυπηρετήσουν τους σκοπούς τους, δημιουργούν συνασπισμούς με ιδεολογικά υπόβαθρα που στηρίζονται σε σταθερές και ιερές αξίες (δημοκρατία, ελευθερία, δικαιοσύνη, ισότητα). Τις αξίες αυτές τις αντιλαμβάνονται και τις ερμηνεύουν όπως τους βολεύουν και εξυπηρετούν τα

συμφέροντά τους μια δεδομένη στιγμή. Οι αδύναμες χώρες, πάλι, για να εξασφαλίσουν την προστασία τους, επιλέγουν κάποιο συνασπισμό. Όταν δημιουργούνται οι ανάγκες προστασίας, καμιά φορά και από χώρες του ίδιου συνασπισμού, ανακαλύπτουν ότι ισχύουν μόνο τα συμφέροντα των ισχυρών και οι διακυρήξεις τους είναι μία απάτη. Οι λαοί ανακαλύπτουν ότι δεν ξέρουν από ποιον να φυλαχθούν.

Παρατήρηση: το παρόν κείμενο αποτελεί τμήμα του άρθρου «ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΛΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ;» (το οποίο η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ θα δημοσιεύσει σε συνέχειες), του ιατρού Γεωργίου Κόιου